

Wat is muziek?

Om de twee weken proberen we samen met een muzikant uit eender welk genre te achterhalen waarom muziek ons zo raakt.

Voor Melanie De Biasio is muziek de brug naar haar gevoelens

Moet muziek hard en wild zijn om haar kracht te tonen? Luister naar Melanie De Biasio en je weet dat het antwoord 'neen' luidt. Ze zoekt altijd naar puurheid en die bereikt ze door het menselijke boven het esthetische te plaatsen.

TIM F. VAN DER MENSBRUGGHE

In één noot steek ik mijn hele zelf

Wat doet muziek met een mens?

Luister naar een plaat van Melanie De Biasio (39) – bijvoorbeeld het recente *Lilies* – en je voelt dat muziek maken voor haar méér is dan gewoon liedjes spelen. De soberheid van haar sound geeft de afzonderlijke klanken hun grootsheid. Haar muziek maakt iets los.

"Voor mij is muziek eerst en vooral een medicijn. En een compagnon", zegt ze. "Muziek is energie. Je kunt haar niet aanraken of ruiken, maar ze is wel aanwezig. Muziek is een brug naar je gevoelens. Ze helpt herten te openen en diep door te dringen tot gevoelens waar je je op je eentje niet waagt. Muziek helpt je die gevoelens te omarmen of zelfs te veranderen. Ik weet wanneer ik welke muziek nodig heb."

Naar muziek luisteren doe je niet enkel met je oren, maar met je hele lichaam. "Muziek heeft ritme en ook wij worden aangedreven door het ritme van onze hartslag. We hebben ritme nodig. Ook zit muziek vol harmonische boventonen. Die frequenties weergalmen in de frequenties van jouw eigen lichaam. Je lichaam antwoordt op de muziek – of helemaal níet. Zo beïnvloedt muziek hoe jij je voelt."

Daarom zingt Melanie niet zomaar wat songs, ze zingt omdat ze móét. "Zingen plaatst me in het centrum van wie ik ben. Wanneer ik zing, ontstaan er frequenties in mijn lichaam en mogelijk gebeurt dat ook bij de luisteraar. In één noot steek ik mijn hele zelf. Dat effect houdt niet op wanneer ik stop met zingen."

Wat maakt een optreden geslaagd?

Melanie De Biasio is geen performer. Als ze zelf naar een optreden gaat, wil ze evenmin een performance zien. "Dan ben ik weg. Ik wil een ervaring. Muzikanten moeten de muziek zélf ervaren, opdat het publiek haar ervaart. Als ik op het podium sta, wil ik zelf worden geraakt. Als ik iets voel, maakt de muziek ook iets los bij de mensen in de zaal. Muziek opent de deur naar je eigen gevoelens en laat je toe die gevoelens te delen."

Die intensiteit kan optreden tegelijk frustrerend maken. "Je deelt iets met een fantastisch publiek, je keert terug naar huis en je bent alleen. Dat is soms heel lastig. Je bent verbonden met iets groots en opens is dat weer gedaan."

Door alle hectiek die bij een optreden komt kijken, mist ze soms het contact met de luisteraars. "Het kan me verrassen als ze achteraf vertellen dat mijn muziek een impact heeft en hen steunt, dat ze erin konden opgaan op een manier die hun leven beter maakte. Het voelt goed dat anderen jouw aanvoelen delen, dat je niet gewoon muziek maakt voor jezelf."

Je moet proberen om excellentie te bereiken, maar dat is iets heel anders dan perfectie. Muziek kan nooit perfect zijn

MELANIE DE BIASIO

Treden muzikanten op voor hun publiek, of voor zichzelf?

Wanneer Melanie De Biasio op het podium staat, probeert ze niet het publiek te plezieren. Dat betekent niet dat ze daar staat voor haar eigen plezier. "Het publiek neemt ook deel aan een optreden, de muziek overstijgt mijzelf. Dat is perfect zo. Wanneer ik op een podium stap, voel ik niets. Want het gaat niet over mij. Soms verliezen artiesten zichzelf in hun ego. Ik, ik, ik. Ik wens dat mij dat nooit overkomt. Wanneer mensen applaudisseren, is dat uit dank voor de ervaring, en niet voor Melanie De Biasio. Ikzelf ben óók dankbaar voor die ervaring."

Een optreden moet meer zijn dan muzikanten die geluidsgolven produceren en een publiek dat luistert. "Op het podium vraag ik me niet af of het publiek mij zal voelen, ik luister vooral. Ik focus op de sound, niet gewoon op mijn stem, maar op de sound van het geheel. Ik luister naar de opbouw van de muziek, naar het publiek, naar de akoestiek. Een goed leider is in de eerste plaats een goede luisteraar."

Ze moet wel luisteren, want haar optredens zijn geen ingestudeerde sets. "We stapten op het podium en we weten niet wat er precies zal gebeuren. Ik weet hoe we beginnen en hoe we zullen eindigen en dat is alles. Ik hou ervan om te vertrouwen op mijn impulsen."

Kan een opname even spontaan zijn als een optreden?

De spontaniteit van het optreden probeert Melanie door te trekken naar haar opnames. Zo was de ep *Blackened Cities* (2016) één lange improvisatie, een muziekstuk dat je haast een halfuur lang meevoert. "Toen we in de studio zaten, begon ik a capella te zingen. Vervolgens kwam de piano erbij. Ik moest voelen hoe de muziek zich opbouwde en wanneer het moment juist was om te springen. (*knipt met de vingers*) Om me dan volledig te gooien."

Zulke momenten brengen kwetsbaarheid en de kracht van muziek naar boven. "Dat is tegelijk zeer delicaat en zeer sterk, als een samoeraizwaard. Je hebt maar één kans, maar zelfs al zit je ernaast, dan is dat geen drama. Omarm je misstap, en maak muziek van je fout. Aanvaard het en dan gaat er een nieuw

luikje open."

Dat is een pleidooi tegen perfectionisme. "De grootste fout in muziek is om perfect te willen zijn. Je moet proberen om excellentie te bereiken, maar dat is iets heel anders dan perfectie. Muziek kan nooit perfect zijn."

Daarom ook neemt ze songs altijd in één take op, zonder knippen op plakken. "Ik koos voor *Lilies* vaak de eerste take omdat daarin de intentie nog vers is. Het is vaak de 'lelijkste' versie omdat je veel imperfecties hoort in mijn vocalen. Toch zat er in die eerste takes iets ontastbaar dat me roerde. Dat toont me niet op mijn meest esthetische, wel op mijn meeste menselijke. Ook in de studio kun je muziek ervaren, net als bij een live-optreden. Die twee vullen elkaar aan. Ik wil ze allebei meemaken."

► Melanie De Biasio: 'Als ik op het podium sta, wil ik zelf worden geraakt.' © FRANCIS VANHEE